

lašali, da bodo naposled ostali brez Vodnikove pratike za leto 1939, kar se je zadnja leta že mnogim pripetilo. Pratik, ki po svojem značaju ob letu izgubi praktično veljavo, četudi njena vsebina še ne zastara, tiska namreč Vodnikova družba vedno več sto izvodov manj, da ji eventualno ne obteži skoro brez vrednosti v zalogi kot potiskan papir. — Pozivajo se ponovno vsi, ki še niso stopili v krog letošnjih Vodnikovcev, naj to nemudoma store in na pravkar izišle Vodnikove knjige opozore tudi svoje znanke. — Vsi, ki ljubijo slovensko knjigo in pazno zasledujejo njen razvoj, vsi, ki si hočejo po trdem poklicnem delu z lepim čitvom krajšati svoje proste ure, vsi, ki si žele lepega slovtva, pa nimajo sredstev za drage razkošne izdaje, vsi, ki bi se radi poučili o tem in onem sodobnem vprašanju — so v taboru napredne književne matice Vodnikove družbe!

— Staršem, vzgojiteljem in šolam v vednost. Ministrstvo prosvete kraljevine Jugoslavije priporoča s posebnim odobrenjem otroškim vrtcem, narodnim, meščanskim in srednjim šolam nabavo knjig Marija Jezernik: Beli bratec. Knjiga je izšla v ženski založbi Belo-Modra knjižnica, Ljubljana, Prečna ul. 2. Naročila sprejemajo knjižarne in založba na gornji naslov.

Lištnica uredništva

Klop Marko. Prosim Vas, da javite svoj točen naslov!

Vse rokopise za »Učiteljskega tovariša« pošljite najkasneje do torka. — V sredo dospeli dopisi pridejo v poštev šele za prihodnjo številko.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I Priznanje in zahvala pisatelju »Srpske trilogije«. Učitelji užiskega sreza so na obnem zboru svoje sreske organizacije izrazili iskreno zahvalo in priznanje pisatelju Jakovljeviću, ki je spisal znano delo iz vojne dobe »Srpska trilogija«. V posebni spomenici navajajo užiski učitelji, da je pisatelj Jakovljević v svojem delu opisal učitelja kot junaka v svetovni vojni in s tem izkazal veliko čast učiteljskemu stanu. Sklep učiteljske skupščine je bil pisatelju že sporočen. (»Jutro« 17. XI.)

— I Petdesetletni učenec ljudske šole. Revnega kmeta Imeta Ago Mulahasanovića iz Liješnice pri Maglaju diči izredna in zglebna prosvetna vnema. Mož je star 50 let, ima ženo in 13 otrok. V mladosti ni imel priložnosti, da bi se naučil čitati in pisati, čeprav je bila to njegova srčna želja. Ko so mu doraščali otroci, je hotel vsaj njim nakloniti to, kar njemu ni bilo usojeno. Do najbližje šole pa je več ur dolga pot po nevarnih stezah. Na dolgo in nevarno pot svojih otrok ne more pošiljati, ne mara pa jih poslati nepismene v življenjsko borbo. Nekaj let je reševal ta problem, naposled pa je našel izhod. Ko se je bližal že 50. letu, je prosil, da bi njega samega uvrstili med učence najbližje ljudske šole. Nenavadni prošnji so ugodili in Ago je postal šolar. V izredno kratkem času se je naučil čitati in pisati in potem je doma prevzel vlogo — učitelja. Čitati in pisati je naučil svojo ženo, in pismeni so postali tudi vsi otroci, ki bi sami hodili v šolo, če ne bi bilo tako daleč. Mlajši in najmlajši pa še pridejo v šolo skrbnega očeta. (»Jutro« 20. XI.)

— I »Nova doba« prinaša z dne 18. XI. daljši uvodnik pod naslovom »O naši kulturalnosti« med drugim tudi sledeče: Da se odpravijo vsi nekulturni pojavi med našim narodom, je potrebna temeljitejša in boljše vzgoja naše mladine. Te vzgoje pa ne dajejo narodu samo učitelji, ki uče šolsko decopisanja, čitanja in račutva, ampak še v večji meri tisti odgovorni činitelji, ki imajo pod svojim vplivom našo šolskim klopem že odraslo mladino, ki stoji popolnoma pod njihovim vodstvom v raznih društvih in organizacijah.

— I Šolske razmere. Hrastniška osnovna šola je bila vedno znana kot odlična, dobro učiteljstvo je poučevalo nadpovprečno nadarjeno decop. V prvi vrsti je pač zasluga naše šole, da je naše delavstvo tako naobraženo in načitano. Naša dekleta so se učila ročnih del in marsikatera delavska žena vzame še danes rada v roke igle ali kvačko. Imeli smo pa tudi menda več kot petdeset let stalno učiteljice ročnih del Sedaj se je to spremenilo. Dosedanja učiteljica ročnih del je obolela in hoče menda v pokoj, nove pa ne mislijo več nastaviti. (»Nova doba« 18. XI.)

— I Dvoje novih šol so te dni otvorili. Gre za štirirazrednico v Retečah pri Škofji Loki in za trirazrednico na Črnem vrhu pri Polhovem Gradcu.

— I Nova meščanska šola se začne v kratkem graditi v predmestju Viču v Ljubljani. Nova šola bo stala poleg dosedanje, ki je že zdavnaj postala premajhna. Dela bodo gotova prihodnje leto in bodo stala več milijonov dinarjev. (»Edinost« 19. XI.)

Učiteljska tiskarna

— t Čim več članov zadržnikov ima tiskarna, tem več ugleda ima v poslovnem svetu. Radi tega in da bo res last slovenskega učiteljstva, želimo, naj postane vsak učitelj tudi naš zadržnik. Na slabe gnotne razmere se ne smemo v tem primeru izgovarjati, saj lahko vplačujemo deleže v malih obrokih.

— t 15% popust dobe zadržniki Učiteljske tiskarne pri nakupu blaga za lastno uporabo. Izkazati se morajo z zadržnimi knjižicami.

— t Največ zadržnikov ima Učiteljska tiskarna v Ljubljani, tej slede srezu Radovljica, Celje in Škofja Loka. Upamo, da bomo mogli kmalu naštet i nekaj srezov, ki so pridobili več novih zadržnikov. Ob novem letu bomo objavili pregled zadržnikov po srezih.

— t Če vas zanima gospodarstvo in politika, sežite po knjigi Nemčija in Jugoslavija, ki jo dobite v Knjižarni Učiteljske tiskarne.

Mladinska matica

— mm Čevlji št. 36. Pisatelja rokopisa »Čevlji št. 36« obveščamo, da je rok za vlaganje rokopisov že potekel. Ker razpisuje Mladinska matica vsako leto literarne nagrade, bi prišel rokopis eventualno v poštev za prihodnji razpis.

— mm Uradne ure tajništva M. M. bodo odslej od 17. do 19. ure.

— mm Avtor »Julike«, ki je poslal svoj rokopis pod psevdonimom Bogdan, je naprošen, da se osebno ali pismeno javi pri tajništvu Mladinske matice.

— mm Zaradi tehničnih ovir ne izide Sedmakova mladinska povest »Tonček« za Miklavža, ampak kasneje.

— mm Četrta, božična številka »Našega roda« s pestro vsebino izide 28. t. m. in bo do 1. na vseh šolah. Poverjeniki so naprošeni, da pošljejo upravi število naročnikov čimprej.

— mm Cenj. poverjeniki so naprošeni, da prikazujejo denar za posamezne številke »Našega roda« vnaprej.

— mm Za Božič izide v redakciji Frana Roža III. zvezek Cicibanove knjižnice, ki bo primeren za učence prvih razredov. Cena knjižice pri večjem naročilu din 1.50.

— mm Za Miklavža izide za naše najmlajše štiribarvna slikanica »Živali«. Slikanico je izdelal na originalnem načrtu slikar I. Miklavc. Izviren tekst bo v verzih in tiskan v verzalkami (velikimi črkami), tako da bo knjižica posebno primerna za učence prvih razredov. Seveda bodo segli radi po knjižici tudi mlajši otroci, ki jim je šolska učenost še tuja. Cena knjižice za naše naročnike bo 12 din. Naročila sprejema uprava.

Aktualnost predmeta je očitna. Knjiga je spisana na nemškem jeziku.

— t Naročite »Miklavžu«, da se zglati v Knjižarni Učiteljske tiskarne, da mu pokažemo, kaj vse lahko ponese v svojem košu svojim ljubljencem.

— t Dolgi zimski večeri so tu! Dolgčas vas mori, ker si nečete nabaviti lepih knjig, ki bi vas zabavale in učile! Knjižarna Učiteljske tiskarne vam lahko pomore. Pišite, vprašajte in naročite!

— t Miklavž se bliža! Otroci se morajo obdariti! Najlepše, najkoristnejše in trajno darilo je knjiga. Knjižarna Učiteljske tiskarne je te dni izdala tri prezanime knjige za otroke: Josip Ribičič: Pisane lutke. Knjiga za deklice. Josip Ribičič: Tinkin zajček. Knjiga za dečke. Manica Komanova: Teta s cekarjem. Izvirne pravljice.

— t Šolska upraviteljstva — izpopolnite si pri Knjižarni Učiteljske tiskarne šolske knjižnice in zbirko učil.

— mm V založbi Učiteljske tiskarne izide ta dve krásni slikanici z Ribičičevim besedilom »Pisane lutke« in »Tinkin zajček«. Večbarvne ilustracije za prvo slikanico je izdelala Ksenija Prunkova, za drugo pa enobarvne Fran Mihelič. Za člane Mladinske matice posreduje po želji naročila tudi naša uprava.

— mm Za Miklavža in Božič ima Mladinska matica v zalogi za svoje člane knjige po sledečih cenah:

- a) Redne publikacije:
 1. Pipan: »Kako smo delali radio«, broš. 4 din.
 2. *** »Kresnice«, IV. letnik, broš. 4 din.
 3. Ribičič: »Miškulin«, broš. 4 din.
 4. Bevk: »Lukec in njegov škorec«, broš. 4 din.
 5. *** »Kresnice«, VI. letnik, broš. 4 din, vez. 8 din.
 6. Kmetova: »Loveci na mikrobe«, broš. 4 din, vez. 8 din.
 7. Magajna: »Brkonja Čeljustnik«, broš. 4 din, vez. 8 din.
 8. *** »Kresnice«, VII. letnik, broš. 4 din, vez. 8 din.
 9. Bevk: »Tovariši«, broš. 4 din, vez. 8 din.
 10. Kardelj: »Potovanje skozi čas«, broš. 4 din, vez. 8 din.
 11. *** »Kresnice«, VIII. letnik, broš. 4 din, vez. 8 din.
 12. Bevk: »Pastirica«, broš. 4 din, vez. 8 din.
 13. Bambič-Ribičič: »Kralj Honolulu«, samo vezane 8 din.
 14. Andrejka: »Po lepi Sloveniji«, broš. 4 din, vez. 8 din.
 15. *** »Kresnice«, IX. letnik, broš. 4 din, vez. 8 din.

**Gluhih orehov
ne poznamo od zunaj**

Pri žitni kavi tudi ne vidimo od zunaj, ali so zrna samo navadno žgana škrobovina ali polni praženi slad. Pri Kneippovi se pa lahko zanesemo, da ima vsako zrnce v sebi dragoceno praženo sladno jedro, ki je tisto, kar daje kavi iz Kneippove tako dober in zrnati kavi podoben okus.

**Kneippova
SLADNA KAVA**

16. Ribičič: »Čurimurčki«, broš. 4 din, vez. 8 din.
17. Milkovič: »Barake«, broš. 4 din, vez. 8 din.
18. Cerkvenik: »Ovčar Runo«, broš. 4 din, vez. 8 din.
19. Ribičič: »Nana, mala opica«, broš. 4 din, vez. 8 din.
20. Ravljen: »Šimej iz Roža«, broš. 4 din, vez. 8 din.
21. Ravljen: »Grajski vrabec«, broš. 4 din, vez. 8 din.
22. Winkler: »Hribčev Gregec«, broš. 4 din, vez. 8 din.
23. Hudales: »Zgodbe o bombažu«, broš. 4 din, vez. 8 din.
24. Skulj: »Vrtaričice«, broš. 4 din, vez. 8 din.
25. Hudales: Postelja g. Fibriha, broš. 4 din, vez. 8 din.

- b) Izredne publikacije:
1. Lovrenčič: »Tiho življenje«, broš. 6 din, vez. 8 din, vez. v polplatno 12 din.
 2. Ribičič: »Mihec in Jakec«, broš. 8 din, vez., boljši papir, 10 din.
 3. Čermelj: »Nikola Tesla«, broš. 20 din, vez. 24 din, v polplatno vez. 28 din.
 4. Ribičič: »Miklavževa noč«, karton. 12 din, vez. 16 din.
 5. Seliškar: »Bratovščina sinjega galeba«, broš. 10 din, vez. 15 din.
 6. Potokar: »Pirhi« (bolgarske pravljice), broš. 20 din.
 7. Ciciban čita, II. zvezek, broš. 1.50 din.
 8. Ciciban čita, III. zvezek, broš. 1.50 din.
 9. Slikanica »Živali«, kart. 12 din.
- »Naš rod«, vezani letniki:
iz II., IV., V., VII., VIII. in IX. leta v polplatno 21 din, v celo platno vez. 30 din.

Kuhinjsko posodo — jedilno orodje — vse za gospodinjstvo

FRANC GOLOB — LJUBLJANA — WOLFOVA ULICA 8

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

— pev. Opozorilo. Pevce in pevke Učiteljskega pevskega zbora »Emil Adamič« opozarjamo, da se bo vršil v letošnjih božičnih počitnicah večdnevni pevski tečaj. Točen datum bomo javili v posebni okrožnici, v kateri bomo očitrali tudi vse nadaljnje delo zbora. Prosimo vse člane in članice zbora, da si svoje delo uredijo tako, da bodo lahko prišli na ta pevski tečaj. Do tega časa naj vsi pregledajo svoje predale in miznice ter pošljejo na naslov zbora vsake morebitno najdene note, ker bi rad arhivar uredil zborovski arhiv. Članstvo naj javi tudi vsako spremembo naslova.

Tajništvo.

— pev. Prihodnja skupna seja upravnega in artističnega odbora bo v petek, 2. decembra t. l., ob 19. uri v pevski sobi na sekciji JUU v Ljubljani. Radi važnosti dnevnega reda ter prvega sestanka z novim dirigentom prosimo, da se seje udeležijo vsi odborniki in odbornice.

Tajništvo.

— pev. Sprejemanje novih članov. Ker je številčno stanje Učiteljskega pevskega zbora polno, bo sprejel UPZ le nekaj dobrih drugih

basistov. Prosimo tovariše, ki pojejo navedeni glas in ki imajo veselje do dela v zboru, da prijavijo svoj vstop v zbor.

Šolski radio

— r IX. Torek, 29. novembra. Potovanje po Češkoslovaškem; gđc. Dana Kugler. C. S. R. je bogata na zgodovinskih spomenikih in ima močno razvito industrijo, zato nam nudi mnogo zanimivega. Pot nas bo vodila preko Bratislave, Zlína, Velehrada, Brna, Olomuca, Hradca Kralové do Prage in od tod v Lani, Plzen do Češ. Budejovic in nazaj v domovino. II.—III.

V četrtek, 1. decembra, bo šolska oddaja ob 9.15 uri. Izvajajo gđc. Marina Ribičič, g. Mirko Demšar in Boža, učenka II. razreda. — Razpored: 1. Nagovor: Zedinjenje. 2. Mitja Ribičič: Zedinjenje — prizorček. 3. Etbin Bojc: Mati domovina — recitacija. 4. Nuša Rapetova: Otrokova vprašanja — dialog. 5. Radivoj Rehar: Prvodecembrska molitev. — II.—III.

— r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 27. novembra, predaval g. inž. Bogdan Pahor. Zakon o pridelku in njegova praktična uporaba.

Študentska organizacija JUU

Iz društev Vabila

= JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA-OKOLICA VZHODNI DEL bo zborovalo 3. decembra 1938, ob 9. uri v magistratni dvorani v Ljubljani. Dnevni red: 1. Študentske zadeve, 2. Predavanje g. dr. Frante Misa »Družina, temelj države«, 3. Razni predlogi.

Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO V NOVEM MESTU bo zborovalo v soboto, dne 3. decembra, ob 9. uri na osnovni šoli v Novem mestu.

= JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG bo zborovalo dne 3. decembra ob pol 10. uri v Studencih pri Mariboru na deški ljudski šoli z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo (Petrovič). 2. Poročilo o glavni skupščini (Kašpar — Petrovič). 3. Predavanje: »Proučevanje otroka« (Lediček). 4. S. S. M.

= JUU SRESKO DRUŠTVO V MURSKI SOBOTI bo zborovalo 3. decembra 1938, ob 9. uri v Sokolskem domu v Murski Soboti z referatom g. Vodetove: »Današnje naloge žene s posebnim ozirom na učiteljice.« Odbor prosi članstvo, da poravna članarino za prvo tromesečje, stare dolžnike opozarja na sklep članstva z dne 23. oktobra 1938. Dalje prosi odbor vse tovariše obmejnih šol, da nam do 28. novembra 1938. pošljejo podatke o nacio-

nalnem in narodnem stanju prebivalstva svojega šolskega okoliša. — Udeležba naj bo polnoštevilna! Prosimo tudi tovariše(-ice) novince, da pristopijo v našo organizacijo, povabite jih, istotako vabimo tudi one, ki že nekaj let stoje ob strani.

Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA bo zborovalo v soboto 3. decembra, na deški šoli v Škofji Loki. 1. Otvoritev in uvodni nagovor. 2. Predavanje. 3. Situacijsko poročilo (tov. Jože Zupančič). 4. Učiteljska samopomoč (tov. Vida Debeljakova). 5. Izredna glavna skupščina v Zagrebu (tov. Vojteh Debeljak). 6. Predlogi in slučajnosti. — Pričetek zborovanja točno ob 8. uri. Zaradi važnosti dnevnega reda pričakujemo polnoštevilne in točne udeležbe. Privedite s seboj tudi novodošle tovarišice in tovariše!

Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO V LITJI bo počastilo spomin kralja Zedinitelja ob njegovem 50. rojstnem dnevu in bo zborovalo zato 17. decembra 1938, ob 9. uri v Litji, v VI. razredu ljudske šole. Na dnevnem redu razen komemoracije in običajnih poročil, še tečaj tov. Kotnika iz Sv. Križa nad Litijo o narodni ornamentiki v ljudski šoli. Poslednja točka dnevnega reda bo ogled obrata v litjski predilnici.

Na prvem letošnjem zboru v Ljubljani smo sklenili, da bomo sodelovali pri akciji za pomoč obmejni in kočevski deci. Vsak naš

član naj zbira v svojem šolskem okraju: denar, obleko, knjige in živila. Poverjenica za nabiralno akcijo je tov. Kovič Leopoldina iz Jevnice, ki daje potrebne informacije in se lahko nanjo odposlje zbrani material ali denar. — Na decembrskem zboru v Litiji bo zaključila nabiralno akcijo. Podprimo vsi plemenito socialno zbirko!

Odbor.

JUU SRESKI DRUŠTVI BREŽICE
IN KRŠKO bosta skupno zborovali dne 7. decembra 1938. ob 11. uri v ljudski šoli v Sevnici. Na dnevnem redu je predavanje g. profesorja Siliha Gustava iz Maribora o temi »Aktualna pedagoška vprašanja naše dobe s posebnim ozirom na delo naše ljudske šole«. — Ugodna ura pričetka omogoča slehernemu članu, da se udeleži zanimivega predavanja.

Predsednika:

R. Ivanuš. I. Hrovat.

Poročila

JUU SRESKO DRUŠTVO KAMNIK
je imelo svoj letni občni zbor 12. novembra 1938. v Domžalah.

Navzočih je bilo 70 članov ali 55 %. Uvodoma je tov. predsednik pozdravil vse navzoče, zlasti nove člane, nadalje nač. sreza g. Maraža in kot predavatelja šol. nadz. v p. g. A. Skulja, kateremu je v imenu društva izrekel tople besede in zahvalo za njegovo vidno delo v našem srezu. Iskreno pritrjevanje vseh navzočih je bil dokaz, da učiteljstvo obžaluje njegovo upokojevanje. Nato je počastil 75-letnico tovariša veterana Janka Tomana in ga stavil vsem mlajšim članom v vzgled stanovske zavednosti. Enako je pozdravil še starejšega tovariša Hitija, ki se kljub visoki starosti redno udeležuje naših zborovanj. Organizacija tovarišev takih vrlin mora doseči uspehe, ker nas rešuje le kvaliteta.

V situacijskem poročilu je nato poročal o delu in ukrepih organizacije in vodstva sekcije, ki se trudi za izboljšanje vseh, zlasti pa naših vitalnih interesov.

Iz tajniškega poročila je bilo razvidno notranje društveno življenje. Sodelovanje vseh članstva bi dvignilo borbenost in zavest, ki nam je danes potrebnejša kot kdaj koli prej. Molk na zborovanjih in kritika na ulici ne bosta nikdar realizirala naših težej.

Blagajniško poročilo tov. Cenčiča je pokazalo finančno stran društvene blagajne in s tem stanovsko zavednost in nezavednost članstva.

Za strokovni odbor je poročal tov. Mayer in dosegljivost članov, da se ponovno pristopi k reševanju vprašanih pol glede gmošenega položaja učiteljstva v srezu.

Gospodarski referent tov. Merčun je obravnaval težave naših ustanov, predvsem Učit. doma. Poudaril je, da bi se s pristopom zadružnikov v večjem številu znižala oskrbnina v U. d., s čimer bi bil dosežen njegov cilj.

V imenu nadzornega odbora je poročal tov. Smole in predlagal razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta.

V poročilu tov. Mehore o poteku banov. skupščine je bilo iznešeno resnično in smotreno delo sekcije za vsa vprašanja šolskega in osebnega značaja. Doseženi uspehi pa niso v razmerju s požrtvovalnim delom, ker so na poti višje sile.

Redno in izredno glavno skupščino v Zagrebu je opisal tov. predsednik. Podčrtal je složen nastop ogromne večine delegatov, ki so zavedajo se, da branijo stanovsko linijo in demokracijo, v discipliniranim nastopom razbili naval obsojanja vredne opozicije.

Za izvedbo akcije za pomoč otrokom v obmejnih krajih so se izjavili vsi navzoči, darovi naj se odpremo na šol. uprav. v Kamniku in Domžalah.

Pri obravnavi aktualnih šol. vprašanj se je razvila živahna debata. Snov pa spada v kompetenco uradne konference.

Članarina je po soglasnem sklepu ostala ista kot lani.

Častno razsodišče tvorijo še nadalje dosedanj člani.

V predavanju »Skiptikon kot učilo« je g. šol. nadzornik A. Skulj dokazal, da je pouk sodoben in uspešen, čim bolj ga ponazorimo. V ta namen izborni službi skiptikon. Material zanj dobimo vsepovsod, tudi v časopisju.

Predavanje je obsegalo pet učnih slik za elementarni razred, osnovno in višjo lj. šolo. Obravnaval je boleznin in škodljivce sadnega drevja, izlet na Gorenjsko in v Benetke, stavbarsko umetnost, mlekarstvo, alkoholizem in sliko za jezikovni pouk v elementarnem razredu.

Učiteljstvo je z zanimanjem sledilo predavanju, ki je bilo vezano na številne skiptične slike, in z aplavzom nagradilo predavatelja, kateremu se je tov. predsednik še posebej zahvalil.

Jos. Napokoj, preds. F. Chvatal, tajnik.

JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — VZHODNI DEL je zborovalo dne 29. oktobra t. l. v Ljubljani.

Članov 85, navzočih 48, t. j. 54 %. Po uvodnem pozdravu poročila tov. predsednik Kosin, da je predavatelj g. dr. Miss nujno zadržan, zato predavanje odpade in bo na dnevnem redu prihodnjic.

Tov. tajnik poda svojo letno poročilo, ki je bilo sprejeto brez ugovora, nakar je sledilo podrobno poročilo tov. blagajničarke. Poudarila je razveseljivo dejstvo, da se v zadnjem času plačuje članarina v najlepšem redu, razen par izjem.

Tov. Skubec predlaga razrešnico, kar je soglasno sprejeto.

Sledil je proračun za tekoče leto, ki izkazuje 3200 din dohodkov ter isto toliko izdatkov. Članarina za tekoče leto ostane neizpre-

menjena, in sicer 17 din + 2 din za podporni fond = 19 din mesečno.

Nato je poročala tov. Likarjeva o učiteljski banovinski skupščini v Ljubljani, za tem pa tov. Lulik o glavni skupščini v Zagrebu. Obe poročili sta bili skrbno ter zanimivo podani in sprejeti z aplavzom.

Prečital se je dopis sekcije o pomoči otrokom v obmejnih krajih. V zanimivi in stvarni debati, ki je sledila, se je pokazalo izredno zanimanje za nameravano podporno akcijo in so se določile smernice, kako naj se izvede.

Kosin Mirko, preds. Franjo Čuk, tajnik.

JUU SRESKO UČIT. DRUŠTVO V KRŠKEM je zborovalo v soboto, dne 12. novembra t. l. Navzočih je bilo 35 članov, t. j. 28 %.

Pred prehodom na dnevni red se tov. predsednik v lepem govoru spominja 20-letnice zedinjenja, nakar odpre občni zbor. — Iskreno pozdravlja vse, zlasti nove tovariše in tovarišice z željo, da bi se v našem srezu in naši sredi kar najbolje počutili.

Pri obravnavi dopisov se je v akciji za pomoč otrokom v obmejnih krajih razvila debata. Ugotovilo se je, da je naš srez zelo reven, vendar je članstvo pripravljeno storiti vse, kolikor je v njegovi moči, da se započeta akcija častno izvede. Predlog tov. Zdešarja, naj bi sekcija vplivala na pisatelje, da bi ne pošiljali na šole knjig brez naročila, je bil soglasno sprejet.

Sledilo je predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo. Radi neugodnega stanja blagajne predlaga tov. Zdešar, da ostane članarina prvih pet mesecev ista (16 din), drugih pet mesecev pa se zviša za 1 din (17 din). Dolžnike na naročnini se ponovno pozove, da plačajo prvi obrok najkasneje do 10. decembra t. l. Vse one, ki bi do tega termina ne plačali obroka, se preda odvetniku. Predlog je bil sprejet.

Nadzorni odbor da odboru absolutorij, blagajniku za težko in požrtvovalno delo pa izreče pohvalo.

Tov. Zdešar poda nato vseskozi zanimivo poročilo o banovinski in glavni skupščini.

Da bi si omogočili več dobrih predavateljev in navezali tovariške stike s soslednjim društvom, se bo po možnosti vršilo več zborovanj skupno z brežiškim srezom.

Pri slučajnostih opozarja tov. Škerletova, da mora društvo prijaviti hospitacijo na Bežigradski šoli šest tednov prej. Tovariši(ce), ki se žele udeležiti hospitacije, naj zato nemudoma pošljejo svojo prijavo društvu.

Ugotovila se je premala stanovska zavednost nekaterih članov, ker se ne udeležujejo zborovanj in ne plačujejo članarine. Tov. Šinigoj pripominja, da je zavladala na zborovanjih neka pasivnost in da bo treba najti sredstvo, kako temu odpomoči. Tov. Zupančičeva predlaga, naj bi vsak član vsaj opravičil odsotnost. Predlog je bil sprejet.

Predlog tov. predsednika, da se posebna vabila na zborovanja ne bodo več pošiljala, je bil sprejet.

Tov. Herbst predlaga, naj bi se na vsakem zborovanju predavalo tudi o administraciji. Tov. sreski šol. nadz. Šterk prevzame nalogo poročevalca s tem, da mu šol. upravitelj pošilja pismena vprašanja, na katera bi odgovarjal. Pripominja, da namerava izdati tudi »uradni repertorij«, izvod po 30 din. — Predlog tov. predsednika, naj bi šol. upravitelj poslali zadevne naročilnice tov. nadzorniku, je bil sprejet.

Ivo Hrovat, preds. Uršič Zora, tajnica.

JUU SRESKO DRUŠTVO KOZJE je imelo dne 11. novembra 1938. zborovanje in občni zbor v Kozjem. Udeležencev je bilo 25, ali 61 %. Poročilo o banovinski skupščini je podal tovariš Mihevc Jože. Tov. Kos Makso je poročal o izredni skupščini v Zagrebu. Članstvo je vzelo poročilo na znanje. Pripravnik so se čudili, da na banovinski skupščini ni bilo razumevanja za položaj pripravnikov, ker je ukinjena znižana članarina. Tov. Kos je poročal o delovanju odbora v teku leta. Članstvo je izreklo posebno zahvalo tov. Frectu Tinetu, ki je zdaj na drugem službenem mestu v Trzinu, in mu sklenilo poslati posebno zahvalno pismo. Tajniško poročilo je vzorno podala tov. Moser Julijana. Radi premeščene blagajničarke se blagajniško poročilo odloži do prihodnjega zborovanja.

Nadzorno poročilo je podala Kos Anica. Dosedanjemu odboru je z izjemo blagajničarke odobroval.

Tov. Kos Makso je predaval zanimivo: »Moja pot na svetovno razstavo v Pariz.«

Pri volitvah je bila predlagana samo ena lista. Članstvo je z aklamacijo izvolilo Kosa Maksa, upravitelja šole Buče, za predsednika, Kerta Jožeta za tajnika, Vrečko Marto za blagajničarko. Odborniki so: Veljak Anica, Mihevc Jože, Čermelj Viktor.

Pri predlogih je predlagalo nekaj pripravnikov, naj se članarina ponovno zniža na 10 dinarjev mesečno za vse pripravnike.

Kos Maks, preds. Kert Jožef, tajnik.

JUU SRESKO DRUŠTVO V KOČEVJU je imelo redni občni zbor dne 12. nov. 1938. v Kočevju. Udeležilo se ga je 49 članov, to je 46 %.

Ob otvoritvi občnega zbora ni bila navzoča polovica članstva, zato je bil občni zbor odložen za eno uro, ko je bil sklepčen ob vsakem številu navzočih.

Medtem sledi poročilo delegatov banovinske in obeh glavnih skupščin v Zagrebu. Vršil se je tudi razgovor o petju državne himne pri predpisanih šolskih mašah ob narodnih praznikih. Tozadevne odredbe se tolmačijo v našem srezu povsem različno.

Občni zbor: Vložena je samo ena kandidatna lista. Verifikacijski odbor preide na

delo. Po poročilih tov. tajnika in blagajnika, predlaga tov. predsednik nadzornega odbora celokupnemu odboru razrešnico, ki je sprejeta soglasno.

V upravni odbor so izvoljeni tovariši: Trobiš Št. kot predsednik; Dequal Ciril, podpredsednik; A. Čokova, tajnica; Ljubič Anton, blagajnik, Jaklič Jožko, Strehovec Franc in Urbančič Branko, odborniki. Namestniki, tovariši: Andolšek Franciška, Stanič Ernest in Tratar Marijan.

Nadzorni odbor tvorijo tovariši: Koutny Vilbald, Boc Boris in Čuk Ladislav, namestniki tov. Rustjeva in Kodrič Vladimir.

Članarina za poslovno dobo 1938./39. znaša letno 170 din. — Prihodnje zborovanje v decembru bo obsegalo poleg stanovskega dela še slavnostni del, ker bo društvo proslavilo 20-letnico našega osvobođenja.

Trobiš Št., preds. Čok A., tajnica.

JUU SRESKO DRUŠTVO LENDAVA je zborovalo dne 12. novembra 1938. v Turnišču. Navzočih je bilo 36 članov (60 %) in turniški tovariš upravitelj kot društveni gost. Po otvoritvi je tovariš predsednik pozdravil vse navzoče, izrečno pa še novopristopivše mlade tovariše. Po sprejetem dnevnem redu je poročala tov. Prešernova o poteku in sklepih sekcije skupščine v Ljubljani, tovariš predsednik pa o delovanju sekcije v preteklem poslovnem letu. Poročal je tudi o poteku obeh glavnih skupščin JUJ v Zagrebu. Spomnil se je v posebnem nagovoru vseh borcev za svobodo Jugoslavije, katere 20-letnico so navzoči počastili s trikratnim »Živela«.

Društveni tajnik je v kratkem popisal delo sreskega društva v minulom letu in se bavil s stanjem članstva in z vzroki, ki so krivi, da nekateri tovariši izstopajo ali stojijo izven društvenih vrst. Tovariš blagajnik je poročal o blagajniškem poslovanju in stanju blagajne, nato pa je prečital osnutek proračuna za leto 1938./39. Pri postavki za stanovske liste je tovariš Mlekuž sprožil vprašanje o obveznosti in neobveznosti naročitve stanovskih glasil in prečital iz društvenih pravil člen 17., odst. č). Zahteval je glasovanje o tem predmetu. Ker pa zborovanje ni bilo sklicano kot letna skupščina, se zadeva ni mogla izglasovati in se bo rešila na prihodnjem zborovanju kot redni letni skupščini. Kraj in datum skupščine naj odloči odbor.

Prešlo se je k čitanju došlih dopisov. Daje časa se je članstvo bavilo z okrožnico odseka učiteljic o božični obdaritvi otrok. V zvezi z okrožnico je o tej akciji poročala tov. Prešernova. V daljšem razgovoru se je ugotovilo, da je obdarovanje otrok za božič prekasno in bi bila boljša miklavževska obdaritev.

Nato so se izvolili manjkajoči člani nadzornega odbora in stanovskega razsodišča. V nadzorni odbor je bil izvoljen tov. Völle Rudolf, za člana stanovskega razsodišča pa tov. Rauter Ivan. Za poverjenika Slovenske šolske matice je bil izvoljen tov. Mlekuž Franjo.

Sledilo je izčrpano in lepo predavanje tov. Völleja o slovenskem ornamentu. Predavatelj je pokazal tudi nekaj lepih vzorcev. Predavanje je želo odobravanjem. Razvil se je pogovor o razliki med slovenskim in madžarskim ornamentom. Tovariš predsednik je pripravil tovarišem, naj gojijo čim več slovenskega ornamenta pri risanju in pri ročnem delu. Pri slučajnostih je sprožil neki zborovalec vprašanje pavšalnih napadov na učiteljstvo v dnevnih časopisih, ki imajo namen, da omajajo ugled učiteljstva pri ljudstvu. Posebno se kritizira svojevrstno tolmačenje šolskih zakonov in pravilnikov v nekem krajevnem časopisu. Sklenilo se je, da bo odsej učiteljstvo redno reagiralo na članke, ki so neosnovani, in imajo edini namen oklevetati učiteljske vrste.

Tovariš Rauter je sprožil vprašanje po učne ekskurzije na bežigradski ali šoli v Studencih pri Mariboru. Članstvo se je zedinilo za obisk tovariša Vrance na njegovi šoli v Studencih pri Mariboru. Prijave udeležencev bosta zbrala tov. Rauter in Babič Jožef. Radi predloga tov. Mlekuža o neobveznosti naročitve stanovskih listov se je oglasil tovariš tajnik in izjavil, da tak predlog nasprotuje skrbi za učit. gospodarske ustanove in ker je članstvo njegov predlog sprejelo, smatra, da na tej liniji ne more sodelovati v odboru, zato daje ostavko na svoj položaj. Predsednik je sprožil vprašanje zaupnice tovarišu tajniku, ki je bila soglasno izglasovana.

Po triurnem živahnem delu se je zborovanje končalo.

Predsednik: Petercel.

Na Vas je ležalo da imate obleko vedno kot novo

sato jo pustite redno kemlično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Pralnica — Svetlolikalnica

Novosti na knjižnem trgu

O KNJIGI, KI BI NE SMELA BITI REDKOKJE

Bili so časi, ko je bila nova knjiga ne le kulturni, temveč tudi družabni dogodek. Bili so časi, ko ni bilo izobraženca, ki bi ne bil pobožal novih poganjkov slovenske kulturne rasti.

Pa so prišli časi, ko se je ta rast razbohotila v svežem, življenja polnem zelenju — pa gremo mimo, ko da je to vsakdanji pojav...

Tako sveže, življenjsko zelenje je Mrzelov »Bog v Trbovljah«, ki je izšel že lani, vzbudil pozornost pri ocenjevalcih in nekaterih ljubiteljih lepe knjige, a bil uvrščen le v malokatero knjižnico.

Zakaj? Ali zato, ker grebe s koščenimi prsti po temi, da bi laže spoznali toploto luči? Ali zato, ker odgrinja zavese pred temnimi rovi, kjer je ljudem »teže priti do kruha, ko sedem centov težko skalo premoga zrušiti z etaže« in kjer je ljudem trpljenje polagoma, a nenehoma vcepljalo dvom v srce, da je samega Boga zaskrbelo ob tem spoznanju?

Ali je pregrešno in pogrešno v naši dobi brskati po zemlji, »ki je odprla tisoče ran, da bi vrgla lačnim ljudem kruha, pa so ga siti prestregli...« in vzeli ljudem Boga.

Ali je grešnik in antikrist, kdor se zgrozi in zakriči ob pogledu na svet, ki je tako brez pravice in resnice, da je sam Bog spoznal in se zgrozil: »Kdor bo prelil kaj krvi od svojega srca, bo končan, in kdor bo mnogo ubijal, bo vladar sveta...«

Ne, Mrzelov »Bog v Trbovljah« ni ne pregrešna, ne prekucuška knjiga. Je polna krija po pravici in resnici, je polna vere v Boga, ki mora priti spet v srca vseh ljudi, je polna pozitivnosti prepričanja, da more priti vera med ponizane in razžaljene le tedaj po ulicah in sobah, ko bodo brez smeti in prahu.

Bliza se božič, ko obdarujemo znance in prijatelje z lepo knjigo. Ne pozabimo, da spada v roke zrelega človeka tudi »Bog v Trbovljah«.

—k Brinar: Slovenska vadnica za višje ljudske šole (5.—8. razred) je ravnokar izšla. Četrta, po novem učnem načrtu prirejena izdaja. Kot učno knjigo jo je odobrilo ministristvo prosvete ter jo priporočilo vsem šolam. Cena kartonirani knjigi 28 din. Dobi se pri založnici »Banovinska zaloga šolskih knjig in učil« v Ljubljani ter v vseh knjigarnah.

—k Knjižni dar Vodnikove družbe obsega tudi letos štiri knjige, in sicer: 1. Vodnikovo pratio za leto 1939. v redakciji dr. Pavla Karlina. Ta vsakoletna slovenska ljudska čitanka je to pot deloma posvečena 20-letnici Jugoslavije. Prinaša mnogo poučnih člankov uglednih avtorjev, več pripovednih in veselih črtic, zanimiv drobiž ter čez sto slik, po risbah znanih ilustratorjev in po izbranih fotograf-skih posnetkih. — 2. Dr. Iva Šolija povest »Večne vezi«. Novo delo znanega pisatelja, ki opisuje križev pot tržaškega begunca - zdravnika in dramo v njegovem zakonu. Povest je izredno živahno pisana, zgoščeno pripovedovana. Resen dokument iz polpreteklega dobe. — 3. Lojzeta Zupanca povest »Tretji rod«, živo kroniko povojne generacije iz naših obmejnih krajev, zgodbo premožne kmetijske hiše, ki propada ob nenaravni vzgoji staršev in sodobni razrvanosti mladega rodu. — 4. Prof. Janka Orožna o »Karadordevičih«, ki ob štirih velikih osebnostih (Crnem Juriju, knezu Aleksandru, Petru Osvoboditelju in Aleksandru Zedinitelju) podaja zgodovino naše narodne vladarske hiše in ob njej posamezne momente iz politične gradnje Jugoslavije, katere dvajsetletnici je posvečeno to delo. — Tudi letošnje Vodnikove knjige so skrbno izbrane in vse pažnje vredne. Zato ni dvoma, da bodo v nešteto slovenskih domov prinesle mnogo lepih ur iskrene zabave in klenega pouka.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 10 5—

JABOLKA

štajerska, zimska, plemenita, najfinejše vrste, kakor Kanada, citronke, lederice itd. kg po 4, 5, 6 din, vreče za 50 kg, bruto za neto, franko postaja kupca, proti 1/4 predujma, ostanek po povzetju, razpošilja Ekspert »jabolka«, Maribor, Pobrežje, Gosposvetska 56.

FR. P. ZAJEC
izprava optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalo orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

ELITE

Prešernova ulica štev. 7-9

LJUBLJANA

Zimski plašči,

kostumi, kompleji,

obleke in bluže

samo zadnje novosti

v največji izbiri pri